

Džiaugsmo sekmadienis (Laetare)

Džiaugsmas dera su
apsimarinimu ir skausmu. Jam
priešingas yra liūdesys, o ne
atgaila. Džiaugsmo priežastis
dvasinė, jis kyla iš širdies, kuri
myli ir jaučia esanti mylima
Dievo. Dievas myli tą, kuris
duoda su džiaugsmu.

2025-03-28

*I. Džiaukis, Jeruzale! Skubėkit į būrį
visi, kurie mylite ją; pradžiukite, kurie*

tik buvote nuliūde..., giedame Mišių
įžangos priegiesmyje: *Laetare,*
*Jerusalem...*¹

Džiaugsmas – esminis krikščionio
bruožas, ir Bažnyčia šiuo liturginiu
laikotarpiu nepaliaujamai mums tai
primena, kad nepamirštume, jog jis
turi būti visuose mūsų gyvenimo
momentuose. Yra džiaugsmas, kuris
išryškėja Advento viltyje, kitas, guvus
ir spindintis, – Kalėdų laiku; vėliau –
džiaugsmas būti greta prisikėlusio
Kristaus; šiandien, jau įsibėgėjus
Gavėniai, apmąstome Kryžiaus
džiaugsmą. Tai vis tas pats džiugesys
būti greta Kristaus: „Tik apie Jį
kiekvienas mūsų gali sykiu su
šventuoju Pauliumi visiškai teisingai
pasakyti: *Pamilo mane ir paaukojo*
save už mane (Gal 2, 20). Iš čia turi
prasidėti jūsų giliausias džiaugsmas,
iš čia turi kilti jūsų jėga ir jūsų
atrama. Jeigu jums, nelaimei, tenka
patirti kartėlį, kentėti kančias, patirti
nesupratimus ir net įpulti į nuodėmę,

tegu jūsų mintys krypta į Tą, kuris visada jus myli ir savo, kaip Dievo, neribota meile padeda įveikti bet kokį išbandymą, užpildo visas mūsų spragas, atleidžia visas mūsų nuodėmes ir entuziastingai pastūmėja mus į vėl saugų ir džiugų kelią”².

Šis sekmadienis tradiciškai žinomas kaip *Sekmadienis Laetare* – dėl pirmo Įžangos priegiesmio žodžio. Gavėnios liturgijos griežtumas pertraukiamas šiuo sekmadieniu, kai mums kalbama apie džiaugsmą. Šiandien leidžiama, kad kunigo drabužių ornamentai vietoj violetinių būtų rožiniai³, jei tokių turima, ir kad altorius būtų puošiamas gėlėmis, ko kitomis Gavėnios dienomis nedaroma⁴.

Taip Bažnyčia nori mums priminti, kad džiaugsmas visiškai suderinamas su apsimarinimu ir skausmu. Džiaugsmui priešingas yra

liūdesys, o ne atgaila. Giliai išgyvendami šį liturginį laiką, kuris veda link Kančios – ir todėl link skausmo – suprantame, kad artintis prie Kryžiaus reiškia ir tai, kad vis artėja mūsų Atpirkimo akimirka. Todėl Bažnyčia ir kiekvienas iš jos vaikų prisipildo džiaugsmo:
Laetare, džiaukis, Jeruzale! Skubėkit į būrį visi, kurie mylite ją.

Apsimarinimas, kurį gyvename šiomis dienomis, neturi temdyti mūsų vidinio džiaugsmo, kaip tik priešingai: turi jį didinti, nes artėja mūsų Atpirkimas, artėja meilės eikvojimas žmonėms – o tokia yra Kančia, Velykų džiaugsmas jau čia pat. Todėl norime būti labai vieningi su Viešpačiu, kad ir mūsų gyvenime dar sykį pasikartotų tas pats procesas: per Jo Kančią ir Kryžių prieiti Jo Prisikėlimo šlovę ir džiaugsmą.

II. *Visuomet džiaukitės Viešpatyje! Ir vėl kartoju: džiaukitės!*⁵. Džiaukitės džiaugsmu, kuris tolygus laimei, vidiniam džiugesiui ir kuris logiškai pasireiškia ir žmogaus išorėje.

„Kaip žinia, yra įvairūs „laimės“ laipsniai. Tauriausia jos išraiška – džiaugsmas ar „laimė“ griežtąja prasme, kai žmogus savo aukščiausių sugebėjimų lygiu randa pasitenkinimą turėti žinomą ir mylimą gėrį (...). Tuo pagrįsčiau jis pažįsta dvasinį džiaugsmą ir laimę, kai jo dvasia turi Dievą, žinomą ir mylimą kaip aukščiausias ir nekintantis gėris“⁶. Ir Paulius VI tęsia: „Technologinei visuomenei pavyko padauginti progų patirti malonumą, bet jai labai sunku sužadinti džiaugsmą. Nes džiaugsmo šaltinis kitas; jis – dvasinis. Dažnai netrūksta pinigų, komforto, higienos, materialinio saugumo; deja, daugelio gyvenimo dalį sudaro nuobodulys, širdgėla, liūdesys“⁷.

Krikščionis puikiai supranta šias Šventojo Tėvo išsakytas mintis. Ir žino, kad džiaugsmas kyla iš širdies, kuri jaučia esanti Dievo mylima ir savo ruožtu beprotiškai myli Viešpatį. Širdies, kuri dar ir stengiasi, kad ši meilė Dievui pasireikštų darbais, nes žino – su ispanų dainos priedainiu, – kad „meilę rodo darbai, o ne gražūs žodžiai“. Širdies, kuri vienybėje ir taikoje su Dievu, tad nors žino, jog yra nusidėjėlė, skuba prie atleidimo šaltinio: Kristaus Atgailos sakramento.

Su džiaugsmu atnašaujame, Viešpatie, sekmadienio dovanas, kurios mums neša išganymą, ir meldžiame, kad mums padėtų...⁸. Kančios ir bėdos lydi kiekvieną žmogų žemėje, bet kančia pati savaime nekeičia ir neapvalo; netgi gali būti maištavimo ir nemeilės priežastis. Kai kurie krikščionys priėję Kryžių atsiskiria nuo Mokytojo, nes jie tikisi grynai žmogiškos laimės, laisvos nuo

skausmo ir lydimos natūralių
gėrybių.

Viešpats mūsų prašo, kad
atsikratytume skausmo, nelaimių
baimės ir vienytumėmės su Juo, o Jis
mūsų laukia ant Kryžiaus. Mūsų siela
bus labiau apvalyta, mūsų meilė bus
stipresnė. Tada suprasime, kad
džiaugsmas – labai arti Kryžiaus. Dar
daugiau, kad niekad nebūsime
laimingi, jei nesusivienysime su
Kristumi ant Kryžiaus, ir niekad
nemokėsime mylėti, jei sykiu
nemylime aukos. Šios kančios, kurios
vien protu atrodo neteisingos ir
beprasmes, yra reikalingos mūsų
asmeniniam šventumui ir daugelio
sielų išganymui. Bendraatpirkimo
slėpinyje mūsų skausmas, suvienytas
su Kristaus kančiomis, įgyja
nelygstamą vertę visai Bažnyčiai ir
visai žmonijai. Jei kreipiamės į
Viešpatį su nuolankumu, Jis mums
padeda suprasti, jog visa - įskaitant
tai, kas žmogiškai menčiau

paaiškinama, – išeina į gera mylintiems Dievą⁹. Skausmas, kai jam suteikiama prasmė, kai pasitarnauja tam, kad daugiau mylėtų, teikia vidinę ramybę ir gilų džiaugsmą. Todėl Viešpats dažnai laimina Kryžiumi.

Taigi turime eiti „savęs atsižadėjimo keliu: Kryžius ant tavo pečių, šypsena tavo lūpose ir šviesa tavo sieloje“¹⁰.

III. Krikščionis atiduoda save Dievui ir kitiems žmonėms, apsimarina ir yra sau reiklus, ištveria nepatogumus... ir visa tai daro su džiaugsmu, nes supranta, jog šie dalykai praranda nemažai savo vertės, jei daromi nenoromis: *Dievas myli linksmą davėją*¹¹. Neturi mūsų stebinti, kad apsimarinimas ir atgaila mums kainuoja; svarbu, kad

mokėtume eiti link jų ryžtingai, su džiaugsmu patikti Dievui, kuris mus mato.

„‘Patenkintas?’ Šis klausimas privertė mane susimąstyti. Dar nesugalvota žodžių, išreiškiančių visa, ką jauti širdyje ir valioje, žinodamas esąs Dievo vaikas“¹². Logiška, kad jaučiantis esąs Dievo vaiku patiria šį vidinį džiugesį.

Patirtis, kurią mums perduoda šventieji, šia prasme yra vienbalsė. Pakaktų prisiminti, ką išpažįsta apaštalas šventasis Paulius korintiečiams: *Aš kupinas paguodos ir pertekęs džiaugsmo visuose mūsų sielvartuose*¹³. Ir tinka priminti, kad šventojo Pauliaus gyvenimas nebuvo lengvas ar patogus: *Nuo žydų gavau penkis kartus po keturiasdešimt be vieno kirčio. Tris kartus gavau lazdų, vienkart buvau apsvaidytas akmenimis. Tris kartus pergyvenau laivo sudužimą, ištisą parą*

plūduriavau atviroje jūroje. Dažnai būdavau kelionėse, upių pavojuose, pavojuose nuo plėšikų, pavojuose nuo savo tautiečių, pavojuose nuo pagonių, miesto pavojuose, dykumos pavojuose, jūros pavojuose, pavojuose nuo netikrų brolių. Man teko daug triūsti ir vargti, dažnai budėti naktimis, badauti ir trokšti, dažnai pasninkauti, dažnai kęsti šaltį ir nuogumą¹⁴. Na štai, su visu tuo, ką čia išvardijo, šventasis Paulius nuoširdus sakydamas: Aš kupinas paguodos ir pertekęs džiaugsmo visuose mūsų sielvartuose.

Nebetoli Didžioji savaitė bei Velykos, o todėl ir Dievo atleidimas, gailestingumas, atjauta, malonės gausybė. Dar kelios dienos, ir mūsų išganymo slėpinys išsipildys. Jei kada bijojome atgailos, atsiteisimo, sukaupkime drąsą galvodami, kad laikas trumpas, o atpildas didelis neproporcingai mūsų menkoms pastangoms. Su džiaugsmu sekime

Jėzų iki Jeruzalės, iki Golgotos, iki Kryžiaus. Be to, „argi ne tiesa, kad vos tik nustoji bijojęs Kryžiaus, to, ką žmonės vadina kryžiumi, ir tavo valia paklūsta Dievo Valiai, tu esi laimingas, ir išnyksta visi tavo rūpesčiai, visos fizinės ar moralinės tavo kančios?“¹⁵ —

1 Iz 66, 10–11.

2 Šv. Jonas Paulius II, Prakalba, 1980 m. kovo 1 d.

3 Romos Mišiolas, Bendroji tvarka, n. 308.

4 Caeremoniale Episcoporum, 1984, 48.

5 Fil 4, 4.

6 Šv. Paulius VI, ap.par. Gaudete in Domino, 1975 m. gegužės 9 d., I.

7 Ten pat.

8 Atnašų malda, 4 Gavėnios
sekmadienis.

9 Plg. Rom 8, 28.

10 Šv. Chosemarija, *Kryžiaus kelias*,
II, 3.

11 2 Kor 9, 7.

12 Šv. Chosemarija, *Vaga*, 61.

13 2 Kor 7, 4.

14 2 Kor 11, 24–27.

15 Šv. Chosemarija, *Kryžiaus kelias*,
II.